GEMEENTE Arnhem

Raadsvoorstel

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.	26 maart 2012
Documentnummer :	2012.0.016.587
Zaaknummer:	2012-01-02266
Advies van de raadscommissie:	Raadscommissie Stadsprojecten
Onderwerp:	gebiedsvisie stadsblokken/Meinerswijk

Aan de gemeenteraad. Arnhem, 7 februari 2011

VOORSTEL

1. AANLEIDING / PROBLEEMSTELLING

In december 2009 heeft de Raad de ruimtelijke kaders voor het gebied Stadsblokken/Meinerswijk (SBMW) vastgesteld zoals opgenomen in de “Bevindingenrapportage Stadsblokken-Meinerswijk”. Tevens heeft de Raad opdracht gegeven tot uitwerking van de kaders tot een gebiedsvisie in samenwerking met de Provincie Gelderland en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. In de brief van 7 september 2010 hebben wij u geïnformeerd hoe wij uitvoering zullen geven aan deze opdracht. Een kopie van de brief is bijgevoegd. De uitvoering heeft plaatsgevonden zoals in eerder genoemde brief is weergegeven. Hierbij dient een kanttekening te worden geplaatst dat de oorspronkelijke planning niet is gehaald. Reden hiervoor is dat de financiële gegevens nodig voor een dekkingsvoorstel voor de realisatie van de eerste fase in de gebiedsontwikkeling, langer op zich lieten wachten dan verwacht. Daartegenover staat dat de plannen nu ook verder gevorderd zijn en dat bij een positieve besluitvorming op de gebiedsvisie begin 2013 daadwerkelijk gestart kan worden met de rivierverruimende werkzaamheden én de aanleg van een recreatief netwerk.
De gebiedsvisie is in nauwe samenwerking met de Projectdirectie Ruimte voor de Rivier (PDR) tot stand gekomen. De wateropgave is integraal in de visie opgenomen. In de visie is een voorstel opgenomen om de uitvoering in twee fasen op te delen. Een deel waarbij het initiatief bij de overheid ligt en een deel waarbij het initiatief bij particulieren ligt. De eerste fase, waarbij de overheden aan bod zijn betreft de uitvoering van de rivierkundige maatregelen, de aanleg van het recreatief netwerk en het in beeld brengen van de cultuurhistorie. Voor deze maatregelen is een financieringsvoorstel opgenomen. Met de uitvoering van deze maatregelen kan al een substantieel deel van de visie worden gerealiseerd. Fase 2 betreft de realisatie van het cultureel en recreatief programma. Het initiatief hiervoor ligt bij particulieren.
Bij de vaststelling van de bevindingenrapportage heeft de Raad verzocht speciaal aandacht te besteden aan de mogelijkheden voor waterrecreatie, programmamogelijkheden voor Stadsblokken en aandacht voor duurzaamheid. In dit raadsvoorstel zal op deze onderwerpen nader worden ingegaan. Daarnaast wordt gelet op de actuele situatie van de woonboten in de ASM haven en het lopend onderzoek naar een alternatieve locatie een voorstel gedaan hoe hiermee bij de vaststelling van de visie om te gaan. Tot slot wordt vooruitlopend op de uitwerking van het cultuurhistorisch programma voorgesteld om budget beschikbaar te stellen om de schipbrug een plek bij de Praets te geven. Voor het overige wordt aangenomen dat de visie voor zich spreekt en geen nadere toelichting behoeft.

Binnenkort wordt het nieuwe fietsbeleidsplan aan u voorgelegd. Als bijlage is hierin opgenomen het rapport 'Quick scan fietsbrug over de Rijn'. De quick scan bevat een globale tracéverkenning van een fietsbrug aan de spoorbrug én een fietsbrug vanuit Meinerswijk. Deze studie is uitgevoerd op basis van het rapport 'Fietsen over water, onderzoek naar locatie fietsbrug' (2007) waarin een verbinding vanuit Meinerswijk als een goede variant naar voren kwam. Verder is een westelijke fietsbrug opgenomen in het concept voor de nieuwe Structuurvisie Arnhem. In de daarop volgende 'uitwerking rivierzone' zal nader op de varianten worden ingezoomd. De realisatie van een westelijk fietsbrug is op dit moment vooral een ambitie voor de toekomst waarvoor op dit moment nog geen geld beschikbaar is."

2. DOEL

Vaststellen van de gebiedsvisie met daarin opgenomen een fasering voor de uitvoering.

3. ARGUMENTEN

In de gebiedsvisie is uitgewerkt waar de verschillende functies in het gebied een plek hebben gekregen. Het gebied is grofweg in drie zones verdeeld. (1) De noordelijke zone, van Stadsblokken tot Steenfabriek Elden, het gebied met de grootste dynamiek. (2) De Groene rivier met een uitloop in Meinerswijk. De zone reikt tot aan de uitlaat in Meinerswijk. Hier domineert de beschikbaarheid voor de rivier. (3) De derde zone ligt zuidelijk van de Groene rivier in Meinerswijk is het minst gecultiveerd en biedt de meeste ruimte voor spontane natuurontwikkeling. Op basis van deze kenmerken zijn functies opgenomen in deze delen. Voor zover bepaalde functies nog een nadere toelichting behoeven op de gebiedsvisie worden ze hieronder toegelicht.

Programma

De visie gaat uit van drie programma lagen. Cultuurprogramma op Stadsblokken; Cultuurhistorisch programma verspreid in het hele gebied, recreatief programma vooral in de noordwestelijke zone. Op verzoek van de Raad zijn de programmamogelijkheden voor SB/MW en specifiek voor Stadsblokken onderzocht. Op voorhand is ervan uit gegaan dat Arnhem geen behoefte heeft aan een substantieel woningprogramma. Uit recente onderzoeken blijkt de markt voor leisure, hotel- en congresfaciliteiten in Arnhem vrijwel is verzadigd. Afgezet tegen het landelijk gemiddelde is er nog ruimte voor onder andere kinderattracties, openluchtzwembaden, sauna/thermencomplexen, water- en natuur recreatie en kleinschalige horeca. Dit recreatieve programma kan op een gebiedseigen manier worden ingepast. Daarnaast worden er kansen gezien voor een kunstpark waarin kunst, cultuurhistorie en natuur gezamenlijk worden gepresenteerd. Specifiek voor Stadsblokken wordt gedacht aan een meer informeel cultureel programma als aanvulling op het formeel cultureel programma dat beoogd is in Rijnboog. Er ligt al een uitgewerkt particulier initiatief voor een historische werf.

Waterrecreatie

Uw raad heeft expliciet verzocht om de mogelijkheden voor watersport te onderzoeken. De vraag richtte zich op het accommoderen van de groep watersporters verenigd in “De Vijf”. Onderzocht zijn de mogelijkheden voor het realiseren van een roeibaan, een aantakking van de plas van Bruil aan de Rijn, de aanleg van voorzieningen voor een jachthaven (300m1 steiger) met bijbehorende loodsen, en clubhuizen. In de gebiedsvisie is opgenomen een aantakking van de plas van Bruil aan de Rijn. Door deze ingreep ontstaat een veilig en toegankelijk water voor de jeugdzeilers en de scouting. Omdat de plas van Bruil in de ecologische hoofdstructuur ligt moet onderzocht worden in hoeverre een clubhuis voor de scouting past bij de plas van Bruil. Voor de roeibaan waren in principe twee locatie geschikt. De streng in de Groene rivier en de noordelijke plassen in Meinerswijk. De strang heeft onvoldoende diepgang en is niet lang genoeg. Het is mogelijk om de noordelijke plassen zodanig met elkaar te verbinden dat een roeibaan ontstaat. Dat staat echter haaks op de ambities voor de benutting van de schone kwel en natuurontwikkeling voor deze plassen. Kanovaren is in principe wel mogelijk. Met droge kano oversteekplaatsen is het mogelijk om

kanovaren en het op gang brengen van kwelstromen goed te combineren. Voor het accommoderen van een jachthaven is onderzoek gedaan naar de ASM-haven en de plas van Bruil. Een jachthaven met bijbehorende voorzieningen zijn over het algemeen niet publiek toegankelijk. Pal tegenover het centrum van Arnhem zijn vooral publiek toegankelijke functies gepland. Daar past een jachthaven niet bij. Een kleine passantenhaven in de ASM-haven past wel in het programma**.** De plas van Bruil is groot genoeg maar mede gezien de ligging van de plas in ecologische hoofdstructuur en de ambities ten aanzien van de natuur, ruimtelijke kwaliteit en recreatieve mogelijkheden is een jachthaven niet gewenst. Een jachthaven voor watersportvereniging Jason past daarom niet in het gebied.

Woonboten
Op Stadsblokken bevinden zich twee havens met woonboten. Vanuit de wens om Stadsblokken een meer publieke functie te geven ligt het voor de hand om deze havens ook voor het publiek in te richten. In de Haven van Coers hebben de woonbootbewoners een ligplaatsvergunning voor onbepaalde tijd. Gelet hierop is een verplaatsing niet aan de orde. Dit is anders voor de ASM-haven. Voor deze haven heeft de Raad al in 2007 besloten dat op termijn de haven voor andere doeleinden moet worden ingezet . Recent is dit ook actueel geworden omdat de eigenaar, Phanos BV, via een gerechtelijke procedure heeft afgedwongen dat de woonbootbewoners niet langer gebruik mogen maken van de ligplaatsen in de ASM-haven. In de nota van uitgangspunten is opgenomen dat bij het uitwerken van de gebiedsvisie zal worden onderzocht of binnen SB/MW ruimte is voor de boten uit de ASM-haven en de overige boten, in totaal 35, waarvan het gewenst is dat die worden verplaatst. Er heeft verkennend onderzoek plaats gevonden naar ligplaats mogelijkheden in het projectgebied. De volgende locatie zijn onderzocht: in de gemaalsloot langs de Eldenseweg, de strang in de Groene rivier en de plas van Bruil. De strang valt af omdat er geen open verbinding is met de Rijn en deze vanuit rivierkundig oogpunt ook niet gemaakt kan worden. De gemaalsloot heeft ook geen open verbinding met de Rijn. Deze locatie valt binnen de geluidscontour van de Eldenseweg. Wonen is daar niet toegestaan. De plas van Bruil kan in technische zin ingericht worden voor woonboten. Vanuit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit en de kansen die worden gezien voor recreatieve activiteiten voor de plas van Bruil past een haven voor woonboten niet in de gebiedsvisie. Daarnaast is een invulling van de plas van Bruil met woonboten strijdig met de doelstellingen van de ecologische hoofdstructuur. Op dit moment loopt er een onderzoek naar mogelijke locaties voor de te verplaatsen woonboten waarbij ook locaties in Stadsblokken/Meinerswijk zijn genoemd. Om de uitvoering van de andere, met name de rivierkundige, maatregelen niet te frustreren en bestaande afspraken op het spel te zetten stellen wij voor om het besluit over de visie niet uit te stellen vanwege dit onderzoek. In de besluitvorming is opgenomen dat de Raad zich het recht voor behoud om bij het besluit over de verplaatsing van de woonboten in Arnhem locaties in SB/MW te overwegen.

Agrarische functie
Op dit moment is nog een boer actief in Meinerswijk. Zijn boerenbedrijf (kleinschalig opfokken van kalveren) combineert hij met recreatieve functies zoals boerengolf en rondritten met de huifkar door het gebied. In de nieuwe situatie worden agrarische functies maar zeer beperkt toegestaan in het gebied. De wijze waarop nu invulling wordt gegeven aan de agrarische functie in combinatie met de recreatieve activiteiten wordt passend geacht voor dit gebied. Met de persoon in kwestie is overeengekomen dat mocht door de rivierkundige ingreep bij de plas van Bruil, de grond niet meer geschikt zijn compensatie gezocht wordt in de Groene Rivier of op het deel van Stadsblokken tegen de Eldense dijk aan.

Schipbrug
Een ponton van de schipbrug is gerenoveerd en kan geplaatst worden. Wij hebben u bij brief van 27 september 2011 geïnformeerd over ons besluit om het ponton van de Schipbrug te plaatsen bij de Praets. Wij stellen voor om vooruitlopend op het besluit over de cultuurhistorie in het gebied een bedrag van €

35.000,-- beschikbaar te stellen voor het plaatsen van het ponton.

Fasering
De uitvoering van de gebiedsvisie kent twee fasen. De eerste fase betreft de uitvoering van de rivierkundige maatregelen, recreatief netwerk en het verbeelden van de cultuurhistorie. Dit is de fase waarbij het initiatief bij de overheid ligt. Voor deze fase is een finacieringsvoorstel in dit raadsvoorstel opgenomen. Fase 2 betreft met name het deel waarin samenwerking met de particulieren, cultureel en recreatief het programma voor SB/MW gerealiseerd kan worden.
Voor fase 2 wordt geen financieringsvoorstel gedaan. Voorgesteld wordt om afhankelijk van het particulier initiatief deze ontwikkeling op te pakken.
De aantakking van de Rijn op de plas van Bruil is noodgedwongen naar fase 2 verplaatst. Phanos BV weigert medewerking te verlenen aan de aantakking. Er is voor gekozen om de geul wel aan te leggen omdat deze op zich al een belangrijke recreatieve waarde heeft. En mocht erin de toekomst wel overeenstemming zijn of de grondpositie verandert dan kan op relatief eenvoudige wijze, met het weghalen van de dam, de aantakking worden gerealiseerd.

4. FINANCIËN

Financieringsvoorstel fase 1

In de aanloop naar de vaststelling van de gebiedsvisie hebben de bestuurders van de PDR en de Provincie aangegeven dat zij bereid zijn een bijdrage te leveren aan de totstandkoming van het uiterwaardenpark. Beide overheden hebben hieraan de voorwaarde verbonden dat alle partijen inclusief de gemeente een bijdrage leveren.

Voor uitvoering van de maatregelen in fase 1 zijn -op basis van een grove berekening- de volgende investeringen nodig:

- maatregelen ruimte voor de rivier	€ 10-12 mln
- recreatief netwerk	€ 2,5 mln
- cultuurhistorie	€ 1,5 mln
- aanvullende aanplant en inrichting	€ 0,5 mln

De ruimte voor riviermaatregelen worden gefinancierd door de PDR. De resterende maatregelen zullen na vaststelling van de visie verder worden uitgewerkt. Vervolgens zullen, op basis van een verder uitgewerkte kostenraming, afspraken gemaakt worden over de bijdrage van de drie overheden..
De PDR heeft toegezegd een substantiële bijdrage te willen leveren aan het recreatief netwerk.
Verder is overeengekomen dat het recreatief netwerk wordt uitgevoerd door de PDR tegelijkertijd met de Ruimte voor de Riviermaatregelen. Schaalvoordeel en het feit dat één aannemer de werken uitvoert levert in tijd en financieel, een voordeel op. Verder is er een voordeel in de uitvoering van de rivierkundige maatregelen omdat de stortkosten worden beperkt omdat een deel van de licht verontreinigde grond op de Koningspleij kan worden gestort. Dit voordeel wordt ingezet in het project.
Daarnaast zal een deel kunnen worden gefinancierd uit de middelen die de Provincie beschikbaar stelt via de Stadscontracten. Hiertoe is een voorstel van ons college voorgelegd aan Gedeputeerde Staten. Bij brief van 22 november 2011 bent u hierover geïnformeerd. In april 2012 wordt een besluit van Provinciale Staten verwacht.
De bijdrage van de gemeente zal eruit bestaan dat afgezien wordt van de zandopbrengsten uit de Groene

rivier en het om niet storten van grond op de Koningspleij.

Op basis van de besprekingen over de financiering van de maatregelen mag worden verwacht dat er in juni een sluitend financieringsvoorstel ligt.

Voorgesteld wordt om budget beschikbaar te stellen om de maatregelen verder uit te werken. Naar verwachting kan in juni aan uw Raad een voorstel worden voorgelegd over de uitwerking van het recreatief netwerk de verbeelding van de cultuurhistorie en aanvullende aanplant met een financieringsvoorstel.
De plankosten hiervoor kunnen worden gefinancierd uit het restant van het budget dat beschikbaar is gesteld voor het maken van de gebiedsvisie.

Tot slot wordt nog het volgende opgemerkt. Om de grondstort mogelijk te maken is een wijziging nodig van het beheergebied van de Nota bodembeheer. Het uiterwaarden gebied in Arnhem is nu niet in het beheergebied opgenomen en daarom kan de lichtverontreinigde klei nu niet op de Koningspleij gestort worden. Een aanpassing van het beheergebied in die zin dat het uiterwaardengebied van Arnhem er ook onder valt maakt storting op de Koningspleij mogelijk. Een raadsvoorstel daartoe zal u binnenkort worden toegezonden

Ten aanzien van de financiering moeten besluiten door Provinciale Staten, PDR en uw Raad worden genomen. Het is niet mogelijk om deze besluiten in tijd te laten samen vallen.
Naar verwachting ziet het besluitvormingstraject er als volgt uit:

- Besluit vaststelling voorkeursvariant PDR december 2011
- Besluit vaststelling Gebiedsvisie maart 2012
- Besluit wijziging beheergebied april 2012
- Besluit Provinciale Staten stadscontracten april 2012
- Besluit Raad bijdrage aan fase 1 SB/MW juni 2012

Door alle partijen is aan de bijdrage de voorwaarde verbonden van co-financiering. Pas als alle besluitvorming is afgerond is de financiering van fase1 een feit. Dit past in de planning van de uitvoering van de rivierkundige maatregelen en recreatief netwerk zodat de bestuurlijke besluitvorming de uitvoering van deze maatregelen niet vertraagd.

Verantwoording plankosten opstellen gebiedsvisie.
Voor het maken van de gebiedsvisie is € 400.000,-- beschikbaar gesteld. Door een efficiënte samenwerking met PDR zijn kosten bespaard en deels zijn kosten gedeeld. Dit heeft ertoe geleid dat in totaal nog een bedrag van € 65.000,-- resteert. Voorgesteld wordt om het resterende bedrag in te zetten voor toekomstige plankosten. Het betreft in deze fase plankosten voor:

1. uitwerking financieel haalbaar plan voor verbeelding cultuurhistorie, aanvullende aanplant en inrichting €15.000,--;
2. planbegeleiding voor maatregelen ruimte voor de rivier en recreatief netwerk € 50.000,--

Voor de plaatsing van een ponton van de schipbrug vooruitlopend op het besluit voor de cultuurhistorie een bedrag van €35.000,-- beschikbaar te stellen. Mochten er onverhoopt geen middelen beschikbaar gesteld worden zal dit bedrag worden gefinancierd uit het dienstresultaat van de dienst SO.

5. RISICO'S

- Ten aanzien van de uitvoering Fase 1. Het bestemmingsplan Kleefsewaard waarvan de Koningspleij onderdeel uitmaakt ligt nog ter beoordeling voor aan de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State. Mocht het bestemmingsplan worden vernietigd dan kan de klei niet worden gestort en vervalt het aanbestedingsvoordeel. Behandeling van het beroep is bepaald in februari 2011.
- Besluitvorming Provinciale staten over stadscontracten. Als er geen of minder geld beschikbaar wordt gesteld zal opnieuw gezocht moeten naar financiële middelen of zullen de plannen (in tijd) moeten worden aangepast.
- Voor fase 2 geldt dat voor een deel van de uitvoering de medewerking van Phanos BV (eigenaar in het gebied) nodig. Met Phanos BV zijn gesprekken gaande op welke wijze zij invulling willen geven aan het programma zoals vastgelegd in de concept visie.
- De ruimte voor de rivier maatregelen moeten vóór 2015 gereed zijn, uitstel van de vaststelling van de gebiedsvisie betekent voor de PDR onzekerheid in het project, het risico bestaat dat de bijdrage in de ruimtelijke kwaliteit dan onder druk komt te staan.

6. BURGERPARTICIPATIE / INSPRAAK

In drie openbare bijeenkomsten zijn de onderzoeksresultaten, vier hiervan afgeleide alternatieven, het voorkeursalternatief en de conceptvisie met de “samenleving” gedeeld. De bijeenkomsten zijn druk bezocht en toonden aan dat er een grote betrokkenheid is bij een breed publiek voor dit gebied. De direct betrokkenen, grondeigenaren en bewoners zijn steeds in aparte overeenkomsten op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

7. UITVOERING EN EVALUATIE

Het recreatief netwerk en de rivierkundige werken worden door de PDR uitgevoerd. Vanuit de gemeente zal begeleiding nodig zijn bij de uitvoering.
Over de cultuurhistorische elementen in het gebied hebben zich al veel mensen en groeperingen gebogen en dat heeft geresulteerd in allerlei ideeën. Sommige al heel concreet (Castellum, Historische werf, Schipbrug) en andere nog veel meer in het begin stadium. Na vaststelling van de visie kan vanuit de gemeente het initiatief genomen worden om samen met de initiatiefnemers en andere deskundigen te onderzoeken hoe de cultuurhistorische elementen en de wens om kunst en cultuur samen te laten gaan in dit uiterwaardenpark goed kan worden ingevuld in samenhang met de andere functies in het gebied. Dit moet leiden tot een financieel haalbaar plan dat wordt tegelijkertijd met de vaststelling van de besteding van de bijdrage van de Provincie uit de stadscontracten in de Raad, aan u voorgelegd.

De uitgangspunten van de gebiedsvisie zullen moeten worden vastgelegd in een bestemmingsplan. .

Terugkijkend op het hele proces kan worden geconcludeerd dat een grote groep burgers van Arnhem gedurende een lange periode veel tijd en energie heeft gestoken om mee te denken in de ontwikkelingsmogelijkheden voor dit gebied. Aan het einde van het traject werd soms ook verzucht en wanneer gaat er nu eindelijk wat gebeuren. Met de vaststelling van deze visie en de afspraken tussen de overheden over de uitvoering van een belangrijk deel van de maatregelen kan op korte termijn (begin 2013) gestart worden met de werkzaamheden die vóór 2015 zijn afgerond.

De Raadscommissie Stadsprojecten zal over dit voorstel advies uitbrengen.
Het advies van deze commissie wordt u separaat voorgelegd.

Wij geven U in overweging bijgaand ontwerp-besluit vast te stellen.

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris, de burgemeester,

Bijlage(n)

Besluit van:	26 maart 2012
Documentnummer	2012.0.012.634
Zaaknummer	2012-01-02266

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 februari 2012, Stadsontwikkeling nummer 2012.0.012.630;

besluit:

1. Tot vaststelling van de gebiedsvisie Stadblokken/Meinerswijk met de kanttekening dat de Raad zich het recht voor behoud om bij het besluit over de verplaatsing van de woonboten de mogelijke locaties in SB/MW als optie te overwegen.
2. Ten aanzien van de uitvoeringsmaatregelen voor fase 1:
   A. Stemt in met uitvoering van het recreatief netwerk door PDR;
   B. Geeft opdracht tot verdere uitwerking van het recreatiefnetwerk en aanvullende beplanting conform de gebiedsvisie;
   C. Geeft opdracht tot uitwerking van een plan voor de verbeelding van de cultuurhistorie conform gebiedsvisie.
   D. Stelt vast dat in juni aan de Raad een voorstel wordt voorgelegd over de financiering van de maatregelen (exclusief maatregelen Ruimte voor de Rivier).Besluit hierover zal afgestemd worden met de besluitvorming in de Raad over de besteding van de gelden uit de stadscontracten;
   E. Besluit om vooruitlopend op de plannen voor de cultuurhistorie € 35.000,-- beschikbaar te stellen voor het plaatsen van een ponton van de Schipbrug op de Praets;
   F. Besluit om het geld dat resteert uit het beschikbaar gestelde budget voor de gebiedsvisie, in te zetten voor plankosten in de volgende fase zoals in dit raadsvoorstel opgenomen.

De griffier, De voorzitter,

De voorzitter van de gemeenteraad

Datum	: 07 september 2010
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	: 2010.0.081.855
Zaaknummer	: 2010-08-01835
Contactpersoon	: Marieke Hulshof
Doorkiesnr.	: (026) 377 41 02

Onderwerp: Gebiedsvisie Stadsblokken-Meinerswijk

Geachte voorzitter,

Met deze brief informeren wij u hoe wij uitvoering geven aan de opdracht om een gebiedsvisie te ontwikkelen voor het gebied Stadsblokken-Meinerswijk.

Aanleiding
In december 2009 heeft de Raad de ruimtelijke kaders voor het gebied Stadsblokken-Meinerswijk (SB-MW) vastgesteld zoals opgenomen in de “Bevindingenrapportage Stadsblokken-Meinerswijk”. Tevens heeft de Raad opdracht gegeven tot uitwerking van de kaders tot een gebiedsvisie in samenwerking met de Provincie Gelderland en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.
In het coalitieakkoord is opgenomen dat Stadsblokken-Meinerswijk een gebied wordt voor natuurontwikkeling en recreatie en dat iedereen kan meedenken over de ontwikkeling van het gebied zoals dat ook in het voortraject is gedaan.
Met de kaders die gesteld zijn kan gericht worden toegewerkt naar een integrale gebiedsvisie. De kaders geven de bandbreedtes aan welke functies in het gebied ontwikkeld kunnen worden. De kaders zien toe op de wateropgave, natuur en landschap, infrastructuur, cultuurhistorie en gebouwd programma. In de gebiedsvisie zal verder uitgewerkt worden waar de verschillende functies een plaats in het gebied kunnen krijgen. Bij de uitwerking zal “de stad” opnieuw worden betrokken. Gevraagd zal worden om vanuit de vastgestelde kaders mee te denken over de mogelijke varianten in het gebied. Dit impliceert dat de discussieruimte beperkter is dan bij de start van dit project.
De wateropgave wordt uitgevoerd door Rijkswaterstaat, Ruimte voor de Rivier. Door de gemeente Arnhem is er expliciet voor gekozen om deze opgave inclusief budget niet naar zich toe te halen. Het belang van Arnhem is om er voor zorg te dragen dat de wateropgave goed geïntegreerd in het gebied wordt ingepast. In goed overleg met Rijkswaterstaat is er daarom voor gekozen om samen de gebiedsvisie uit te werken met een nadere invulling van de wateropgave.

Stapsgewijs naar realisatie
Voor de wateropgave geldt dat deze vóór eind 2015 gerealiseerd moet zijn. De datum voor realisatie van de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) was 2018, maar deze wordt waarschijnlijk naar achteren geschoven. Deze twee opgaven bestrijken een belangrijk deel van het gebied.

Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 99 • 6800 AB ARNHEM
Telefoon 026 - 3773333 • Fax 026 - 3773450 • E-mail: Gemeente@Arnhem.nl

DIENST STADSONTWIKKELING

Voor de inrichting van het overige gebied, met name het hoogwatervrije gedeelte, is geen harde datum gesteld. Alleen voor de wateropgave zijn uitvoeringsbudgetten beschikbaar gesteld. Ten aanzien van de uitvoeringsgelden voor EHS is besloten dat deze in ieder geval niet vóór 2015 beschikbaar zijn. Voor de overige opgaven in het gebied is nog geen dekking geregeld. Gelet hierop en gelet op de termijn waarop de beide opgaven gerealiseerd moeten zijn is het logisch dat het gehele gebied in fasen wordt ontwikkeld. Om verantwoord te kunnen faseren is er nu wel een integrale gebiedsvisie op hoofdlijnen nodig om ervoor te zorgen dat de samenhang tussen de verschillende deelgebieden blijft gewaarborgd en ze elkaar daardoor blijven versterken. De afzonderlijke delen kunnen vervolgens apart verder worden uitgewerkt en ontwikkeld en zullen vervolgens, afhankelijk van de beschikbaarheid van uitvoeringsbudgetten, kunnen worden uitgevoerd.
De wateropgave is op korte termijn leidend voor wat er in het gebied staat te gebeuren. Om die reden zal ten aanzien van deze opgave een verdere ruimtelijke uitwerking van de rivierkundige maatregel plaatsvinden die als kader dient voor de uitvoering van deze maatregel.
Na vaststelling van de gebiedsvisie zal een bestemmingsplan voor het gebied worden voorbereid zodat de uitgangspunten voor de ontwikkeling van het gebied ook planologisch worden vastgelegd.

Uitvoering
Samen met Rijkswaterstaat zal de gebiedsvisie en een nadere uitwerking voor de wateropgave worden opgesteld. Ten aanzien van de samenwerking tussen Rijkswaterstaat en de gemeente zijn op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt met de directeur Rijkswaterstaat Projecten binnen Ruimte voor de Rivier, de heer A. Velema en de projectwethouder H. Kok.
In opdracht van de gemeente wordt een ontwerpteam geformeerd waarin zowel Rijkswaterstaat als de gemeente vertegenwoordigd zijn. Dit ontwerpteam heeft de opdracht om een gebiedsvisie voor Stadsblokken-Meinerswijk op te stellen en een verdergaande ruimtelijke uitwerking van de rivierkundige opgave binnen het gebied die als kader dient voor de uitvoering van de rivierkundige maatregel. Bepalend voor het opstellen van de visie zijn de kaders zoals vastgesteld in de Bevindingenrapportage én de resultaten van de onderzoeken die door Rijkswaterstaat worden uitgevoerd in het kader van de wateropgave. De resultaten van deze onderzoeken zullen in belangrijke mate bepalend zijn voor de mogelijke alternatieven voor de wateropgave. Het ontwerpteam start in september.
Een eerste informatieavond waarin belangstellenden worden geïnformeerd over de aanpak om te komen tot de gebiedsvisie zal plaatsvinden op 6 oktober 2010. Vervolgens zullen in het najaar 2010 en begin 2011 nog een tweetal bijeenkomsten worden georganiseerd waarin aan de “stad” mogelijke alternatieven worden voorgelegd gebaseerd op de kaders uit de Bevindingenrapportage én de resultaten van de onderzoeken uitgevoerd door Rijkswaterstaat. De onderzoeken van Rijkswaterstaat worden uitgevoerd om de haalbaarheid van alternatieven te toetsen om zo toe te werken naar een voorkeursalternatief.
Zoals eerder vermeld zal bij deze ontwerpsessies de nadruk liggen om vanuit de vastgestelde kaders mee te denken over de verdere uitwerking van mogelijke alternatieven. Met andere woorden de discussieruimte is beperkter omdat er duidelijke kaders zijn vastgesteld. De input van de avonden gebruikt het ontwerpteam voor de uitwerking van de visie.

Vervolgens zal in februari 2011 de gebiedvisie in concept gereed zijn en zal er tevens een kader liggen op basis waarvan Rijkswaterstaat een keuze kan maken voor de uitvoering van de rivierkundige maatregel. De gebiedsvisie zal naar verwachting in maart/april 2011 aan uw Raad worden voorgelegd. In het voortraject is gebleken dat de belangstelling voor het gebied groot is. Een grote groep mensen heeft alle bijeenkomsten bijgewoond. Zij kwamen uit alle delen van de stad. De bedoeling is om deze mensen in het vervolgproces weer te informeren en bij het proces te betrekken zoals hierboven omschreven.
Daarnaast zijn er een aantal specifieke doelgroepen en belanghebbenden.
De andere overheden (Provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland) zullen via ambtelijk- en bestuurlijk overleg worden betrokken bij het proces. Omdat de uitvoering van de EHS naar achteren is geschoven zal de rol van de Provincie beperkter zijn dan eerder werd verwacht. Echter gelet op de verwevenheid van de EHS en de wateropgave zal de Provincie door vertegenwoordiging in het bestuurlijk- en ambtelijk overleg betrokken worden bij het proces maar ook op specifieke onderdelen gevraagd worden om mee te denken met het ontwerpteam om te komen tot integrale oplossingen.
De grondeigenaren (Phanos, Staatsbosbeheer), bewoners en bewonersgroepen worden naast de algemene avonden steeds afzonderlijk geïnformeerd over het proces. Omdat Staatsbosbeheer ook een belangrijke taak in het beheer zal krijgen is Staatsbosbeheer vertegenwoordigd in het hiervoor genoemde ambtelijk- en bestuurlijke overleg.

Tijdelijke initiatieven
Tijdelijke initiatieven zijn belangrijk voor de ontwikkeling en bekendheid van het gebied en moeten gestimuleerd worden. Om die reden zullen initiatieven die opborrelen door de gemeente aan een zogenaamde quick scan worden onderworpen om te toetsen of de ontwikkeling past in het gebied en eventueel benodigde vergunningen in beginsel kunnen worden verleend. Het is vervolgens aan de initiatiefnemer om de ontwikkeling op te pakken. Vanuit het project zijn er geen financiële middelen om de initiatieven te ondersteunen.

Financiën
Bij de opdracht tot het maken van de gebiedsvisie zijn door de Raad geen middelen ter beschikking gesteld. In de meerjarenprogrammabegroting stellen wij voor om € 400.000,-- aan plankosten te reserveren. Bij de begrotingsbehandeling in november a.s. zal dit voorstel aan uw Raad worden voorgelegd. RWS moet vóór 2015 de rivierkundige maatregel gerealiseerd hebben. Om aan deze taakstelling te kunnen voldoen moeten zij verder met de planvorming. Om dit in een goede samenwerking met de gemeente te kunnen doen is het noodzakelijk dat de gemeente Arnhem ook van start kan gaan met de gebiedsvisie. Vandaar dat wij besloten hebben om vooruitlopend aan de begrotingsbehandeling hiermee te beginnen. Omdat een deel van de plankosten expliciet betrekking hebben op de rivierkundige maatregel heeft Rijkswaterstaat toegezegd dát deel van de plankosten voor haar rekening te nemen.

Risico's
- Rijkswaterstaat heeft haast met de ontwikkeling van de wateropgave. Dit kan leiden tot druk op het proces en daarmee op de ruimtelijke kwaliteit van de uitvoering van de rivierkundige maatregel. Om dit risico te beperken worden er afspraken gemaakt met Rijkswaterstaat om de

belangen van de gemeente en de kwaliteit van het ontwerp te waarborgen.
- Phanos zal blijven aandringen op ontwikkeling van het hoogwatervrije gebied.

Moties
Bij de vaststelling van de Bevindingenrapportage zijn twee moties aangenomen.

1. Motie Kwaliteitsimpuls Stadsblokken
De Raad verzoekt in deze motie bij de uitwerking van de gebiedsvisie voor Stadsblokken uit te gaan van een kwaliteitsimpuls door naast groene- en blauwe ontwikkelingen ook rode ontwikkelingen in kwalitatieve samenhang vorm te geven. In het vervolgproces zoals hierboven omschreven wordt onderzocht welk programma aan het hoger gelegen deel kan worden toegevoegd dat, met behoud van het gewenste groene karakter van het gebied, een bijdrage kan leveren aan het verbinden van het zuidelijk en noordelijk deel van de stad een en ander met in achtneming van de vastgestelde kaders in de Bevindingenrapportage en het coalitieakkoord.

2. Motie Klimaatneutraal bouwen
De Raad verzoekt in deze motie bij de ontwikkeling van de gebiedsvisie Stadsblokken alle bouwwerken klimaatneutraal te laten bouwen. In de gebiedsvisie voor Stadsblokken-Meinerswijk zal opgenomen worden waar welke functies in het gebied een plaats kunnen krijgen. Hoe deze functies worden vorm gegeven is in een later stadium bij de uitwerking aan de orde. In algemene zin zal in de gebiedsvisie worden opgenomen dat bij de uitwerking van de afzonderlijke onderdelen, bouwwerken klimaat neutraal ontwikkeld moeten worden.

Gelet op het hiervoor beschrevene beschouwen wij de beide moties hiermee als afgedaan.

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris, de burgemeester,

Bijlage(n)
Motie Klimaat neutraalbouwen
Motie Kwaliteitsimpuls Stadsblokken

i.a.a.: SO/GOW-M.Hulshof, SO/PJL-M.Jeurissen

Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 99 • 6800 AB ARNHEM
Telefoon 026 - 3773333 • Fax 026 - 3773450 • E-mail: Gemeente@Arnhem.nl

DIENST STADSONTWIKKELING

Titel/onderwerp: **Vaststellen van de gebiedsvisie Stadsblokken/Meinerswijk**

Datum:	12 maart 2012	Van:	19:30 uur	Tot:	20:30 uur
Vergaderruimte:	Raadszaal				
Voorzitter:	S. Andeweg				
Raadscie:	Stadsprojecten				
Raadsadviseur:	H. van den Berg	Telefoonnr:	3773410	henk.van.den.berg@arnhem.nl	

Van:	College	Ambtenaar:	M. Hulshof
Portefeuillehouder:	H. Kok	Telefoonnr:	3774102
		E-mailadres:	Marieke.hulshof@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatie		
Toelichting	In december 2009 heeft de gemeenteraad de ruimtelijke kaders voor het gebied Stadsblokken/Meinerswijk vastgesteld zoals opgenomen in de “Bevindingenrapportage Stadsblokken-Meinerswijk” en het college opdracht gegeven tot uitwerking van de kaders tot een gebiedsvisie in samenwerking met de Provincie Gelderland en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. In de brief van 7 september 2010 heeft het College u geïnformeerd hoe uitvoering geven wordt aan deze opdracht. De gebiedsvisie is in nauwe samenwerking met de Projectdirectie Ruimte voor de Rivier (PDR) tot stand gekomen. De wateropgave is integraal in de visie opgenomen. In de visie is een voorstel opgenomen om de uitvoering in twee fasen op te delen. Een deel waarbij het initiatief bij de overheid ligt en een deel waarbij het initiatief bij particulieren ligt. De eerste fase, waarbij de overheden aan bod zijn, betreft de uitvoering van de rivierkundige maatregelen, de aanleg van het recreatief netwerk en het in beeld brengen van de cultuurhistorie. Voor deze maatregelen is een financieringsvoorstel opgenomen in het raadsvoorstel. Definiteve besluitvorming over de financiering van fase 1 vindt plaats in juni 2012 aan de hand van een voorstel dat het College dan aan voorlegt. Met de uitvoering van deze maatregelen kan al een substantieel deel van de visie worden gerealiseerd. Fase 2 betreft de realisatie van het cultureel en recreatief programma. Het initiatief hiervoor ligt bij particulieren. Bij de vaststelling van de bevindingenrapportage heeft uw raad verzocht speciaal aandacht te besteden aan de mogelijkheden voor waterrecreatie, programma-mogelijkheden voor Stadsblokken en aandacht voor duurzaamheid. In het raadsvoorstel wordt op deze onderwerpen nader ingegaan. Met de vaststellen van deze visie wordt een uitvoerig (burgerparticiptie-)proces afgerond. Op de website treft u onder ‘Raadsinstrumenten’ onder het tabblad ‘dossiers’ het dossier Stadsblokken-Meinerswijk over de periode tot en met december 2009. Het Stadsblokken-Meinerswijk is een onderwerp wat door u is geplaatst op de Termijnagenda.		
Beslispunten	Besluiten het voorstel door te geleiden naar de Meningsvormende fase		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Naar de fase van meningsvorming dd. 19 maart 2012		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	Het onderwerp wordt informatief behandeld. U bent n de gelegenheid politiek-infomratieve vragen te stellen aan de portefeuillehouder en eventuele insprekers. De voorzitter gaat er van uit dat alle technische vragen voor de vergadering zijn gesteld an de ambtenaar, zodat de vergadering hiermee niet wordt belast.		

Bijlagen	Bundel	BIS	Visiekamer
Raadsvoorstel	☑	☑	☑
Gebiedsvisie Stadsblokken/Meinerswijk	☑	☑	☑
Raadscommissiebrief 7-9-2010 over uitvoering van de opdracht een gebiedsvisie te ontwikkelen voor het gebied Stadsblokken-Meinerswijk	☐	☑	☑